

KURYER LITEWSKI

W WILNIE DNIA 23 MARCA V.S. 1812 ROKU.

z Petersburga d. 2 marca. Stosownie do Imiennego JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI Naywyższego Ukazu, który nastąpił na podaną od Rady państwa opinią w osnowie następującej: Rada państwa na powszechnem zebraniu roztrząsnąwszy opinią Departamentu spraw cywilnych i duchownych, względem rozciągnięcia na gubernię Mińską Naywyżey potwierdzoney ustawy o rozgraniczeniu gubernii Litewsko-Wileńskiej, oraz zważywszy prośbę o to Szlachty gubernii Mińskiej i przedstawienie tamecznego Gubernatora, o konieczności zrobienia w gubernii tej rozgraniczenia, stosownie do opinii Departamentu spraw cywilnych i duchownych, postanawia, wydaną w tym przedmiocie ustawę dla gubernii Litewsko-Wileńskiej rozciągnąć i na gubernię Mińską, z takimi odmianami i objaśnieniami, iakie, podług opinii Rady Państwa Naywyżey potwierdzonych, w dniu 17 września i 3 października 1811 roku, przyjęte są w guberniach Litewskich. Na której opinii, dnia 18 grudnia 1811 roku, własną JEGO IMPERATORSKIEY Mości ręką napisano tak: *ma być podług tego.* A po uczynionej w Senacie sprawie, z której się okazało: 10d Naywyższym JEGO IMPERATORSKIEY Mości Manifestem, nastąpił d. 6 października 1810 roku, na prośbę szlachty gubernii Litewsko-Wileńskiej, względem ustanowienia w gubernii pomienionej udzielnich sądów, dla rozsądzania spraw granicznych, podług praw w kraju tym exystujących, rozkazano: 10d Ustawę o rozgraniczeniu gubernii Litewsko-Wileńskiej, przyłączoną do tego Manifestu, przywieść do należytej mocy i działania; 2re. Urządzenie to rozciągnąć i na gubernię Litewsko-Grodzieńską, jeżeli Szlachta tej gubernii uzna za rzecz pożyteczną dla siebie one wprowadzić. Na skutek tego Naywyższego Manifestu, o przywieźdzeniu do należytej mocy i działania przyłączonej do niego Naywyżey potwierdzoney ustawy o rozgraniczeniu gubernii Litewsko-Wileńskiej, przepisano Ukazami Senatu, dnia 30 Listopada, tegoż 1810 roku, Litewsko-Wileńskiemu Gubernatorowi Cywilnemu, Rządowi Guberskiemu, Izbie Skarbowey i Sądowi Głównemu, z przyłączeniem do nich Kopii Manifestu Naywyższego i przyłączonej do niego Naywyżey potwierdzoney ustawy, a razem Rządowi guberskiemu Litewsko-Wileńskiemu rozkazano, iżby, po obraniu przez Szlachtę Sędziów granicznych i po otwarciu, stosownie do tej Naywyżey potwierdzoney ustawy, Sądów granicznych, doniosło o tém Senatowi, do Sądów zaś apellacyynych uczyniło od siebie przedpiśanie, iżby one, po upłynieniu każdego tercyału, Departamentowi granicznemu Senatu, przedstawiały wiadomości: w jakim powiecie, iakie mianowicie majątności, dla kogo odgraniczone będą, z jaką ilością ziem, i z jakimi mianowicie attynencyami, oraz iak wiele w każdym majątku znajduje się dusz męzkich podług 5tey rewizyi. Zaś Gubernatorowi Litewsko-Grodzieńskiemu przepisano Ukazem, ażeby objawił ten Naywyższy Manifest i przyłączoną do niego ustawę o rozgraniczeniu gubernii Litewsko-Wileńskiej Szlachcie gubernii Litewsko-Grodzieńskiej i o wiadomości otrzymaney od niej zarapportował Senatowi, czyli ona uzna za rzecz pożyteczną dla siebie wprowadzić

toż urządzenie. A dla wiadomości o tém rozesłane są do wszystkich mieysc urzędowych i do Ministrów drukowane exemplarze pomienionego Naywyższego Manifestu i przyłączonej do niego ustawy. Później, podług doniesienia Gubernatora Cywilnego Grodzieńskiego, że szlachta tej gubernii, znajdując urządzenie rozgraniczenia dla siebie pożytecznem, prosi o wprowadzenie go do gubernii grodzieńskiej, w miesiącu maju 1811 roku, Naywyżey potwierdzona ustawa o rozgraniczeniu gubernii Litewsko-Wileńskiej, rozciągnięta została i na gubernię Grodzieńską. 2 W Naywyżey potwierdzonej przez JEGO IMPERATORSKĄ Mość, dnia 17 września 1811 roku, opinii Rady Państwa, wyrażono: Rada Państwa na zebraniu powszechnem rozpatrzywszy przełożenie Rządzącego Senatu Departamentu granicznego, o niewybieraniu na Sędziów granicznych, w guberniach Litewskich, członków Sądu Grodzkiego i Ziemskiego, oraz zważywszy przyczyny, w przełożeniu tém przedstawione, zgodnie z postanowieniem Departamentu spraw cywilnych i duchownych, stanowimy: opinią Rządzącego Senatu potwierdzić z tém, iż, ponieważ i w Sądach głównych sądzą się sprawy kryminalne, dla tego i Członkowie onych wyłączeni być mają od wyboru na Sędziów granicznych. 3cie W Naywyżey potwierdzonej przez JEGO IMPERATORSKĄ MOSC, dnia 3 października, tegoż 1811 roku, opinii Rady Państwa wyrażono: Rada Państwa, na powszechnem zebraniu, przejrzawszy opinią Departamentu spraw cywilnych i duchownych, stosownie do wniesionego przez Ministra Sprawiedliwości przedstawienia Gubernatora Cywilnego Litewsko-Wileńskiego, proszącego o rezolucyę, 10d. jakim sposobem roztrząsać skargi, podane od niektórych obywateli powiatu Rosieńskiego, na tamtejszego Marszałka, o niezgodny z prawidłami wybor Sędziów granicznych; 2re Czy podlegają Sądy graniczne potwierdzeniu Gubernatora, czyli Rządu Guberskiego? stosownie do zdania Departamentu spraw cywilnych, w opinii swojej stanowi: co do pierwszego pytania, iak już w roku 1809, z podobney okoliczności, przez tamtejszego Woiennego Gubernatora Rzymskiego Korsakowa było uczynione rozrządzenie, iżby, w zdarzonych nieukontentowaniach, skargi na Marszałka powiatowego przynoszone były do Marszałka guberskiego, który po otrzymaniu potrzebnych objaśnień, ma przedstawiać Gubernatorowi cywilnemu, a ten dać rezolucyę, lub urządzenie na zasadzie prawa; Ukazem zaś Rządzącego Senatu, d. 13 marca 1805 roku, przepisano, iż za wniesienie do księgi szlacheckiej tych osób, które nie mogą mieć prawa do elekcyi, Marszałek powiatowy podpadnie Sądowi podług prawa; przeto i w tém, co się tyczy rezolwowania skarg szlachty Rosieńskiej na tamtejszego Marszałka, należy postąpić podług osnowy pomienionego urządzenia Gubernatora Woiennego i Ukazu Rządzącego Senatu. Na drugie pytanie rozwiązanie znajduje się w Naywyżey potwierdzonej, dnia 6 października 1810 roku, ustawie o Sądach Granicznych w guberniach Litewskich, w 7 bowiem § ustawy tej wyraźnie powiedziano: „wybory potwierdzają się, albo zgodą szlachty, albo większością wotów sekretnych, Rządzący Senat ROZKAZALI: o

ściśle dopełnieniu wyżej wypisanego Najwyższego JEGO IMPERATORSKIEY Mości Ukazu, o rozciągnięciu i na gubernię Mińską Ustawy wydanej o rozgraniczeniu gubernii Litewsko-Wileńskiej, a o przywiedzeniu iego do należytej mocy i działania przedpisać Ukazami Mińskim Gubernatorowi Cywilnemu, Rządowi guberskiemu, Izbie skarbowej i Sądowi głównemu, z żądaniem oraz od Rządu podobnegoż doniesienia o otwarciu Sądów Granicznych i przedpisania Sądów apellacyynym o przesyłaniu do Senatu wiadomości, iak było przedpisano Rządowi guberskiemu Litewsko-Wileńskiemu, Ukazem dnia 30 Listopada 1810 roku. (*Gaz. Sena.*)

W Imiennych Najwyższych rozkazach JEGO IMPERATORSKIEY MOSCI, objawionych Rządzącemu Senatowi, w roku 1812, wyrażono: przez *Ministra Sprawiedliwości*: 1) d. 31 Stycznia. Zostający pod zwierzchnością Kantoru Nadwornego staennego Bereyter, Michał Witt, mający rangę 8 kl. za gorliwą służbę otrzymał rangę 7 klasy. 2) *Teyże datty*. JEGO IMPERATORSKA MOSC po zaświadczeniu przezydującego w Dywanach Multańskim i Wołoskim Aktu alnego Taynego Konsyliarza Senatora Miłaszewicza, o szczególniejszej gorliwości w obowiązkach służby, zostającego w iego sztacie Kaietana Zielińskiego porucznika byłych woysk polskich mianować go RACZYŁ Sekretarzem Guberskim. 3) d. 1 Lutego. Na przedstawienie Jenerał Gubernatora Nowogródzkiego, Twerskiego i Jarosławskiego JEGO IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI Xiążęcia Holsztyńsko-Oldenburskiego Jerzego Naymiłościwiey rozkazać Raczył, zostającego przy JEGO WYSOKOSCI Assesora Koleskiego Bedraga, mającego rangę terażniejszą od miesiąca stycznia 1805 roku, mianować Konsyliarzem Nadwornym, ze starszeństwem odtąd, kiedy czas zamierzony do wysłużenia w tej randze skończył się. 4) *Teyże datty*. Na przedstawienie Dyrektora głównego dróg komunikacyi JEGO IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI Xiążęcia Holsztyńsko - Oldenburskiego Jerzego IMPERATOR JMC Naymiłościwiey mianować RACZYŁ, zostających pod zwierzchnictwem dróg komunikacyi: Assesorów Koleskich Popowa, Koughlin-cowa i Iwanowa Konsyliarzami Nadwornymi; Sekretarzów Guberskich: Rezanowa, Uszakowa, Turkielina i Kiryłowa Sekretarzami Koleskimi; Regestratorów Koleskich: Randa, Szwohe, Czernikowa i Bekau Sekretarzami guberskimi; Kandydata Uniwersytetu Moskiewskiego Mohilewskiego, mającego rangę 12 klasy i Regestratorów guberskich: Konoplina, Bormanana, oraz Kancellarzystę Rubilowa Regestratorami Koleskimi. 5) d. 4 Lutego. Na przedstawienie Dyrektora Kommissyi do ułożenia praw Konsyliarza Taynego Sperańskiego JEGO IMPERATORSKA MOSC, przy uwolnieniu zostającego w teyże Kommissyi tłumacza Assesora Koleskiego Karola Raszeta, mianować RACZYŁ Konsyliarzem Nadwornym. (*Gaz. Sen.*)

Dnia 5 marca. JEGO IMPERATORSKA MOSC oświadcza Najwyższe ukontentowanie swoje Komendantom półków pieszych: półkownikowi *Hubertiemu* i *Symbirskiego* półkownikowi *Łoszkarewu* za prędkie przywiedzenie do porządku powierzonych sobie półków. (*z Gazet. Petersb.*)

JEGO IMPERATORSKA MOSC oświadcza Najwyższe ukontentowanie swoje JEGO IMPERATORSKIEY WYSOKOSCI Cesarzewiczowi i Wielkiemu Xięciu KONSTANTEMU PAWŁOWICZOWI, Komendantowi Leibgwardyi artylleryyskiej brygady Jenerał Maiorowi Jermołow, Półkownikom: Eylerowi i Kozenowi, oraz wszystkim Sztabs i Ober-oficerom, za dostateczną sprawność, z jaką pomieniona brygada wyszła dnia dzisiejszego z Petersburga, a dla każdego niższej rangi rozkazał dać po funcie ryby, po czarce wódki i po rublu. Przy tém JEGO IMPERATORSKA Mość spodziewa się, że ta brygada, nosząc na sobie chlubne i dające iey pierwszeństwo przed inną artylleryą imie artylleryi gwardyyskiej, dowiedzie rzeczą samą, że jest godną tego zaszczytu, sta-

nie się przykładem przez swoją doskonałość w sztuce i dzielność, a tem samem zaskarbi dla siebie większą jeszcze łaskę NAYMIŁOSIWSZEGO MONARCHY swego. (*z Gaz. Petersb.*)

Z *Berlina*, d. 2 marca. Napoje sporządzane w naczyniach miedzianych i mosiężnych, iakimi są kotły, alėmbiki, trąby i. t. d. nawet przy naystarannieyszem ochędóztwie, naciągają gryszań, a tém samym dla zdrowia ludzkiego stają się szkodliwemi. Unika się tego złego, używając naczyń drewnianych, i z grubey blachy żelazney. Zastrzega zatem Prezydent Policji tutejszego miasta, iżby nie używano odtąd takowych naczyń miedzianych i mosiężnych, szczególnie zaś ściągają się to zastrzeżenie do handlujących winami, utrzymujących gorzelnie, dystyllatorów, fabrykantów octu, którzy odtąd nie mogą używać takowych naczyń: a jeżeliby kto, od 1 sierpnia roku terażniejszego, o nych używał, zapłaci 5 talerów winy; powtórzone przestępstwo ściągnie większą karę. (*z Gaz. Berliń*)

Dnia 29 Lutego. Xiążę następca tronu, przed niejakim czasem, odwiedzał znakomitsze rękodzielnie naszego miasta i kazał sobie tłumaczyć sposób postępowania w robieniu wielu fabrykatów. Niektóre z tych rękodzielni doszły już do pewnego stopnia doskonałości, iako: fabryka bronzu, *Mernera i Mitha*, dywanów *Hortlera*, obiciów *Hotho i Welzera*. Żałować tylko potrzeba, że odbył mają mały, a to z przyczyny powszechnego niedostatku pieniędzy i zabronionego wysyłania swych robót do cudzych krajów.

Król darował majątność *Cuntern*, w *Szlązku*, *P. Achardowi*, któremu należy się pierwszy wynalazek robienia cukru z buraków i wprowadzenia do *Prus* tego wynalazku: wiele młodych ludzi, z cudzoziemców nawet, udaje się tam dla nauczania się praktycznego sposobu robienia cukru tego rodzaju.

Z *Salzwedel* (w *Marchii Brandeburskiej*) dnia 19 lutego. Fenomen, równie okropny, iak nadzwyczajny, w nocy z dnia 14 na 15ty t. m. przeraził tu wszystkich strachem. Niebo, przez cały dzień 14 pogodne, zachmurzyło się ku wieczorowi. W ten czas powstał gwałtowny wiatr z deszczem, po którym spadło wiele śniegu. O pół do trzeciej z rana przerażeni byliśmy zagną trzaskiem piorunu, a na miasto spadła wielka bryła ognista. Czyniono iak nayspieszniej przygotowania do ratunku domów na przypadek pożaru. W 10 minut po pierwszym uderzeniu piorunu, dał się słyszeć powtórny łoskót, niemniej straszliwy. Piorun uderzył w wieżę kościoła *P. Maryi* i widziano syjące się iskry z globu będącego u wieży, zaczęto bić we dzwony na gwałt; lecz już iskry niepadały.

Pewny młody człowiek, pomimo niebezpieczeństwa, na które go gwałtowność wiatru narażała, odważył się wleźć na wierzchołek dzwonicy, lecz nie znalazł naymniejszego śladu ognia. Burmistrz kazał weyść na wieżę trzem ludziom, dla ratowania od iakowego przypadku; wszyscy zaś mieszkańcy, wyiawszy robiących sikawkami, powrócili do domów, nie bez wielkiej trwogi. W godzinę znowu dał się słyszeć trzeci huk, równie straszliwy, iak dwa poprzedzające. Piorun uderzył powtórnie w wieżę, obalił dwóch stróżów i zadał im lekką kontuzję w rękę, trzeci, znajdujący się nieco wyżej od nich, nie doznał żadnego przypadku. Widziano znowu syjące się iskry z wieży, oraz wielką bryłę ognistą, szerzącą się ponad kościołem i domami przyległemi. Wzięto się więc do bicia w dzwony. Każdy stanął na swoim miejscu, z nowym strachem; lecz i zgo raz iskry zniknęły i nie dostrzeżono naymniejszego śladu piorunu. Uderzył jeszcze piorun trzeci raz w wieżę i sprawił też same skutki. Słyszano pięć wszystkich grzmotów, które były podobne do huku z dział. Bryły ogniste zdawały się spadać z nieba na różne części miasta. Nikt niepamięta, ażeby coś podobnego mógł widzieć i przepędzić noc w takiej trwodze. Gdyby piorun zapalił wieżę, zapewnieby wielka część miasta obróconą została w perzynę; albowiem wiatr południowo

zachodni pędziłby ogień prosto na miasto. Napróżnoby chciano odmalować trwogę i boiaźń mieszkańców, oraz radość ich, gdy już niebezpieczeństwo przeszło. Przypadek, który się zdarzył dwóm ludziom na wieży, nie miał żadnych szkodliwych skutków. Fenomen ten zasługuje na uwagę fizyków.

z Paryża dnia 2 marca. Korsarz *le Bon-Genie* dnia 18 lutego, zabrał i wprowadził do *Boulogne* okręt amerykański *Général - Lincoln*; było na nim 13 ludzi; płynął z *Sherness* do *Falmouth*.

Z *Tarbes* (depar. *Piryn. wyż. w Gaskon.*) Donoszą, iż tamtędy przechodzili kilka oddziałami jeńcy z osady *walencyjskiej*. Jenerał *Blacke* przyjechał do *Pau* (dep. *piryn. niż.*), skąd udał się prosto do Paryża, a d. 4 t. m. tam stanął.

Dnia 22 Lutego, o godzinie pierwszej z południa, uderzył piorun w dom jeden we wsi *Douville*, niedaleko *Granville*, w Departamencie *la Manche*; obalił komin i dach. Dziewczyna 19-letnia przemawiała wtedy suchary, odzienie na niej od głowy do stóp zupełnie znaleziono w kawałki porwane, na ciele od głowy do pasa żadnej nie dostrzeżono plamy, krew tylko nosem i uszami rzuciła się. Niższe zaś części ciała pokryły czerwone plamy, podobne do ospy.

Wnocy z 22 na 23 Lutego, w *Lorient* (dep. *po-morski. Bretan.*) wielka była burza z gradem, błyskawicami i strasznym grzmotem. Około godziny trzeciej rannej piorun uderzył w okręt *Golymin*, niebezpiecznie ranił stojącego na straży, maszt na pół przełamał, który spadając na tył okrętu podruzgotał wiele szranków i dosięgł stancyi oficjera, który, iak na szczęście, wstał przed kilką minutami. W tymże prawie momencie piorun uderzył w korwetę *Echo*, którą ocalił konduktor, potem w statek przewozowy, na którym iednego człowieka lekko ranił, nakoniec w kaplicę na wyspie *S. Michała* (leży wśród portu), szkody jednak nie uczynił znacznej. Burza ta, której mało liczyć można przykładów, zwłaszcza w te- raźniejszej porze roku, więcej 8 godzin trwała. (*Dzien. pań.*)

Zaprowadzenie lasów w Departamencie wyższego *Renu* starannie i czynnie postępuje: szczególnież znakomitami są roboty około tej uprawy, w roku 1811 uskutecznione, w którym urzędnicy lesni wielką liczbę drzew zasadzić kazali w dzień urodzin króla rzymskiego. Drzew zasadzonych w samym okręgu *Kolmarskim* liczba dochodzi 141,255, z których 30,190 w lasach Cesarskich, 111,065 w lasach do gmin należących; w 1806 liczba drzew zasadzonych na drogach, przechodziła 952,000, które ciągle były utrzymywane i jeszcze więcej nowych zasadzono. Od roku 1809, na skutek rozkazu Prefekta departamentowego, drzewa w lasach, do gmin należących, nie spuszcza się siekierami, lecz piłami. Sposób ten w roku następnym przez zwierzchność lesną wprowadzony został i do lasów Cesarskich. Z doświadczeń pilnie czynionych okazały się ztąd korzyści następujące: 1. co do oszczędności opału: spuszczaiąc drzewo piłą traci się najwięcej $\frac{1}{2}$ od sta, kiedy przeciwnie siekierą, blisko $15\frac{1}{2}$ od sta: a tak można liczyć czystego zysku 15 od sta piłując, a nie zrąbując drzewa. 2. co do oszczędności czasu: używszy 12 ludzi z siekierami i 12 z piłami, dla pierwszych trzeba było 23 godzin czasu, dla drugich zaś 12 tylko godzin i minut 32, na spuszczenie równej ilości drzewa; zatem czas prawie we dwoje się oszczędza. (*Dzien. pań.*)

z *Leodyum* (*Liège, dép. l'Ourthe*). Zdarzenie, które zaszło w kopalniach *Baujone* zasmuca mocno mieszkańców *Leodyjskich*. Dół, z którego wydobywane były węgle ziemne, nagle d. 28 t. m. około godziny 11 rannej, zalany został. Liczba pracujących była, nie 300, iak powiadano, ale 122, z których 29 wraz się wydobyli i mieli nadzieję uratowania 93 innych. Istotnem było usiłowaniem daż poznać pogrążonym, którzy byli między ziemią i wo-

dą o 180 metrów pod powierzchnią, ażeby oni w iednę stronę kierowali robotę około swego oswobodzenia. Wieczorem dnia tego niepojęta nastąpiła radość, kiedy się przekonano, że robotnicy pogrążeni kierowali swą pracę ku kopalni *Mamonster*.

Rapport dzienny d. 4 Marca o godzinie 2 z południa. W tej chwili nieszczęśliwi, pogrążeni w kopalni *Mamonster*, będą albo już może są wydobyli: mamy już z nimi komunikacyą. Od ostatniej nocy słyszą mówiących do siebie i odpowiadają. Prefekt Departamentu i Podprefekt okręgu *Leodyjskiego* *Baron Micoud* i *P. Bauzies de Rouvry* przepędzili noc tę w kopalni. Inżynierowie nie zaniechali prac, które mają być uwieńczone pomyślnym skutkiem i stać się najsłodsza nagrodą dla tych wszystkich, którzy się do tego dzieła przyłożyli. Sekretarz Jeneralny. *Liegeard*.

Rapport d. 4 marca o godzinie 3 z południa. W tej chwili doniesiono nam, że robotnicy pogrążeni, w większej już części są wydobyli i powrócili na łono rodziny swoich. Pracniemy bez oddechu nad wydobyciem wszystkich. P. Prefekt nieodstępnie od kopalni i kieruje robotami. Uczucia szczęśliwe, które ich ożywiają teraz, niemogą być porównane, tylko do tych, iakich doznają dusze czule, dowiedziawszy się o ich wydobyciu. Podziwienie prawdziwe, należące się czynnej ludzkości P. Prefekta, oraz dobroczynnemu mężstwu i wytrwałości ludzi, którzy go wspomagają. Sekretarz ieneralny *Liegeard*.

Rapport ostatni d. 4 marca wieczorem. Dziś d. 4 marca, odkrycie kopalni *Mamonster*, dla oswobodzenia robotników w kopalni *Baujone*, uskutecznione jest o samem prawie południu, bez żadnego przypadku. Równowaga, do iakiej się powietrze znowu ułożyło, lekką tylko wydało detonacyą bez ognia, a nieszczęśliwi robotnicy zostali oswobodzeni: każdego z nich okryto kołdrą: w samejże kopalni dano im po filiżance bulionu i po trosze wina. Po niejakim czasie spoczynku, który jest potrzebny dla oswolenia ich powoli z powietrzem i światłem, wyniesieni zostali na wolne powietrze. Wynoszenie to trwało bardzo długo, gdyż niekładziono nad 5 lub 6 do iednego kosa, do których przystawieni byli czterey inni robotnicy. Za zbliżeniem się do wyścia z kopalni okrywano ich nową kołdrą, kładziono na słomie i poruczono dozorowi P. *Loiens Ansiaux, Thirion, Ramoux, Antine* i innych Medyków i Chirurgów, którzy byli wezwani, lub którzy sami przyszli dla czynienia im pomocy. Proboszcz parafialny był obecny. (*Dzien. pań.*)

z *Wiednia* d. 1 Marca. W liczbie nowych członków krajowych tutejszej Akademii Cesarskiej malarstwa i sztuk, znajdują się *Arcey-Xiążęta Jan i Ludwik, Feldmarszałek Xże Jan Lichtenstein*, i t. d. z zagranicznych PP. *Humboldt, Röttigen, Heyne, Schelling, Gothe, Thorwaldsen, &c.*

W okolicach tutejszej stolicy, przed kilką miesiącami, założono fabrykę cukru z buraków, z której trzecią częścią taniej od trzcinowego przedaie się robiony cukier.

Mówią o mającej nastąpić podróży Cesarza do *Pragi* (w *Czechach*), gdzie niedługo zabawiwszy, powróci do *Wiednia*.

z *Londynu* d. 24 Lutego. Powiadaia, iż Admirłowi *Sawyer* dany jest rozkaz krążenia koło brzegów amerykańskich.

Wczora zebrała się Rada Królowey w *Windsor*. Odtąd zgromadzać się będzie w każdą ostatnią sobotę miesiąca. Król spał lepiej, niż dotąd: lubo stan iego umysłu nie okazuje żadnych symptomatów polepszenia się. (*Korresp. hamb.*)

Dnia 25 Lutego. List ieden z *Gwadalupy* namienia o nieprzyjemnych wypadkach, które były skutkiem odezwy, wydanej przez Rządzcę *Cochrane* powołujący mieszkańców, pod obawą zapłacenia winy, do zaciągania się do nowej milicyi, końcem utrzymania bezpieczeństwa na tej wyspie ustanowionej. Ponieważ ta ograniczona służba, nie była dostatecznie

wyjaśnioną w odezwie, zdało się mieszkańcom, iż oni będą powinni bronić wyspy przeciwko wszelkim najeżdżom obcym, a tak, na dzień przeznaczony dla zbierania się, ieden tylko przyszedł człowiek; a wszystkie kommissye wysłane do officerów, mianowanych na dowództwo w tym korpusie, odeszły z tem, iż, ieśliby kto z mieszkańców podniósł oręż przeciwko Francuzóm, natychmiast, podług brzmienia wyroku pewnego, utraci własności swoje we Francyi leżące, a w przypadku pokoiu, utraci wszystkie posiadłości i na wyspie. Nieposłuszni zapłacą winy 800 piastrow: ale surowszych oczekujemy środków, (Korresp. hamb.)

Dnia 25 Lutego. Nowe ministeryum nie ma jeszcze zupełnego składu: wczora o godzinie trzeciej Lord Castlereagh był zaprowadzony do Carlton-Hufe i odebrał pieczęcie z rąk Xcia Regenta, jako pierwszy sekretarz stanu interessow zagranicznych. Xiążęta Norfolk i Bedford mieli audyencyą u Xięcia Regenta, ostatniego czwartku. Umarł Admirał Cotton wódz naczelny flotty na kanale la Manche. Actéon, szlup woienny, przywiozł wiadomość, że w woysku naszym na wyspie s. Heleny (na zachód Afryki) bunt wybuchnął. Buntownicy uwięzili Gubernatora, a po kilku dniach został wypuszczony na wolność i wszystko do porządku powróciło, siedmiu hersztow exekwowano, a 40 do Anglii posłano.

Podług wiadomości z Palermo wiele osób wysokiego dostojności i członków rządu Sycylijskiego zostało aresztowanych, na rozkaz Lorda Bentinck. (Korresp. Hamb.)

z Genui 26 Lutego. W niedzielę d. 26 t. m. spuszczone z warsztatu okręt woienny, o 74 działach, dano mu imie Agamemnon.

z Wenecyi 25 Lutego. Statki przybyłe do nas dnia dzisiejszego z Dalmacyi doniosły, że wczora o południu, w kierunku na wschód od Tryestu, słyszaly wielkie strzelanie z harmat, które trwało do późna w nocy. (Gaz. frank.)

z Konstantynopola 25 Stycznia. Przed 15tą dniami rozeszła się pogłoska, że w dwóch kwartałach tej stolicy Giubali i Fanar panuje zaraza, przywieziona iakoby z Trebizundu na jednym z okrętów tureckich. Ale, czyli ta pogłoska była skutkiem wielkiej boiaźni, czyli też, że zimno wielkie, które wraz nastąpiło, nie dopuściło szerzyć się zarazie; dziś przecie niczego nie mówią o iey szkodliwych skutkach; nawet Patriarcha Grecki w domu swoim zupełnie kazał zaniechać środków ostrożności, które był przedsięwziął i niepokojność zupełnie znika.

Od granic Tureckich 10 Lutego. Listy ze Smirny donoszą, że Anglicy niezmiernie wiele towarów osadowych i produktów z fabryk w Malcie przez nich założonych, wysyłają do Turcyi azyatyckiej i na pobrażę Afryki. Ale niedostatek pieniędzy w tych kraich sprawia, iż na nic odbytu nie mają, prócz cukru i kawy. Nawet nie płacą im za towary gotowizną, ale produktami do żywności służącemi, które prowadzą potem do Malty i wysp Balearskich. Poczekawszy nie będą podobno mogli i kawy zbywać, ieśli prawda, że kawa z Mokki zaczęła być niedrogą odtąd, iak Wehabici opanowali okolice tego miasta. Mówią nawet w Smirnie, że Jussuf Basza, syn rządcy Egiptu, zdo był już Medynę. (Gaz. frank.)

z Neapolu d. 15 Lutego. Odbieramy ciągle wiadomości z Paryża o zdrowiu Królowey. Powrót iey do naszej stolicy ma nastąpić pierwszych dni wiosny. (Gaz. frankf.)

z Monachium 26 lutego. Na mocy urządzenia królewskiego talary francuzkie sześć liwrowe i trzy liwrowe, które płacono u nas po 2 złch i trzy kraic. i po 1 zł. 22¹/₂ kraic. są zredukowane na 2 złch 40 kraic. i 1 zł. 17 kraic. Po dwóch miesiącach pieniądze te w królestwie naszym niebędą miały kursu. (Koresp. hamb.)

z Kopenhagi 7 marca. Król przeznaczył 600,000 wyrzynków torfowych dla rozdzielenia ubogim; tegoż

dnia Królowa kazała sprawić odzież dla 26. dzieci, nie-mających oney. (Kor. hamb.)

z Szaffhuzy d. 26 lutego. Donoszą, że Hrabia Gottorp wkrótce ma wyjechać z Bazylei do Zurichu. (Korresp. hamb.)

ze Sztokolmu d. 22 Lutego. Król obwieścił seym nadzwyczajny, który się ma rozpocząć dnia 4 kwietnia, w tutejszej stolicy. (Gaz. Lip.)

z Rzymu 15 Lutego. Przeznaczył Cesarz 500,000 franków, z dochodów dóbr narodowych, która to summa będzie obróconą na dodatek do pensyi Biskupom i Plebanom w departamentach Tybru i Trzymieńskim.

z Ankony 29 Lutego. Podróżni, z pobrażów Albanii przybywający, powiadaia, że nikt u nich nie pamięta tak wielkiego zimna, jakie daie się czuć w Albanii i Morei. Jezioro Janina zupełnie zamarzło.

z Florencyi 16 lutego. Zwiedzając W. Xiężna Eliza, dnia 8 b. m. księgarnią PP. Molini i Landi, zadziwiła się nad przepysznym wydaniem klasyków Włoskich, tudzież nad mnóstwem wybornych kopersztichów i innych dzieł kosztownych, które od kilku lat ta księgarnia na sprzedaż wystawia, a dla zachęcenia do przemysłu tych gorliwych mężów kupiła W. Xiężna różne dzieła za znaczną sumę.

Ze wszystkich balow, w ciągu mięsopustu tego-rocznego we Florencyi dawanych, najwytworniejszy i najgustowniejszy był u Senatora Hrabiego Venturi w ostatni poniedziałek: cztery ściany sali do tańców, pokryte były obrazami transparentowemi, goście w tym optycznym omamieniu zdawali się być przeniesionymi do obszernego i rozkosznego ogrodu, w którym ukazywały się posągi, świątynie, gajki, katarakty, kwatery kwiatowe, i t. p. W. Xiężna, która bal ten przytomością swą zaszczyliła i wszyscy goście wyznali, iż nigdy nic podobnego nie widzieli. Inne pokoje pałacu, do przyjęcia gości przeznaczone, równie wytwornie, iak bogato przyozdobione były.

Z Warszawy d. 21 Morca. Wyrokiem Króla Saskiego, podpisanym w Dreźnie, dnia 29 Lutego, ma być pobierane cło, od wchodzącego krochmalu: od funta krochmalu białego, dotąd po groszu 1, odtąd po groszy 2; od funta krochmalu niebieskiego, dotąd groszy 2, odtąd po groszy 6.

W drugim wyroku Króla Saskiego, podpisanym w Dreźnie d. 7 marca, po nastalym układzie z Dworem Berlińskim, uchylaia się określenia handlowe, ustanowione edyktem d. 14 września 1811 roku; odtąd ma być wolne wprowadzenie do Xięstwa Warszawskiego, fabrykatów bawełnianych, pochodzących z rękodzielni Szląskich i Marchii Brandeburskiej, a to przez komory celne Kempna, Międzyrzecza, Kargowy, Wschowy i Rawicza: gdzie przed Urzędnikami powinno być udowodnione rzeczywiste ich pochodzenie z rękodzielni monarchii pruskiej. Cło od wchodzących fabrykatów pobierane będzie, iak dawniej przed zakazem zupełnym ich wprowadzenia (d. 22 maja 1811). Układ ten wzajemności handlowych jest tylko tymczasowy i może być dowolnie cofnionym przez iedną lub drugą stronę tak, iż samo wykonywanie przez urzędników celnych poleceń iednego Rządu upoważniać będzie urzędników celnych drugiego Rządu do wzajemnego postępowania (Korresp. Warszaw.)

	w Wilnie	Barometr	Termometr	Odmiany
	dnia Marca	cale linie	stopnie	powietrza
20	z rana	27 9 0	— 6	pochmurny
	po południu	27 10 5	— 2 ¹ / ₂	
	w wieczor	27 11 0	— 4	
21	z rana	27 11 7	— 6	pochmurne
	po południu	27 10 7	+ 1,5	
	w wieczor	27 8 3	— 0 ³ / ₄	
22	z rana	27 7 0	+ 1,5	pochmurne
	po południu	27 6 6	+ 7	
	w wieczor	27 5 9	+ 5,5	

D O D A T E K

DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO.

W WILNIE DNIA 23 MARCA V. S. 1812 ROKU.

Do sprzedaży

Komissyia mińska, na rozkaz ministerium finansow, ogłasza, że na podstawie Naywyższego manifestu roku przeszłego 1810 września 10 przedawać się będą w mińskiej gubernii, w marcu idącego roku 1812, starostwa, w liczbie 30 majątkow, opisanych niżej w przyłączonych tu tabellach. Zyczący nabydź którykolwiek z tych majątkow, zechcą udać się do Mińska, do komissyi ustanowionej przez dwunasty punkt rzeczzonego manifestu, gdzie mogą dowiedzieć się o wszystkich szczegółach, a w razie potrzeby wolno będzie obeyrzeć na mieyscu same majątki.—Przedaż zaczyna się w marcu na kontraktach.

Tabella majątkow skarbowych w Gubernii Mińskiej przeznaczonych na przedaź przez licytacyią w Mińsku w miesiącu Marcu 1812 roku.

1) Maiątek Muchoiedy mający 2 wsie, domów włościań. 90, dusz męzkich 299, ziemi uprawney dziesięcin 1717, sianozętney dziesięcin 2002, pod lasem dziesięcin 715, 2) Starostwo Szyckie mające 3 wsie, domów włośc. 63, dusz męzk. 330, ziemi uprawney 3815 dziesięcin, sianozętney 1002 dziesięcin, pod lasem 783 dziesięcin. 3) Starostwo Zachalskie, mające miasteczko Zahalie, 7 wsi i 1 zaścianek, domów włościańskich 152, dusz męzk. 562, ziemi uprawney 4408 dziesięcin, sianozętney 4580 dziesięcin, pod lasem 1306 dziesięcin. Trzy te majątki leżą w powiecie Rzezyckim. 4) Starostwo Lubonickie, 1 folwark Lubonicki, mający miasteczko Lubonice i 9 wsi, w nich dymów włościań. 219, dusz męzk. 930, ziemi uprawney 4789 dziesięcin, sianozęci 1293 dziesięcin, pod lasem 1865 dziesięc. 2 folwark Stołpecki, mający wsie Stołpiszcze i Podrzecze, dymów włośc. 57, dusz męzk. 198, ziemi uprawney 765 dziesięcin, sianozęci 724 dziesięcin, pod lasem 483 dziesięcin 3 wieś Horodziec dymów włościańskich 26, dusz męzk. 117, ziemi uprawney 900 dziesięc. sianozęci 658 dziesięcin, pod lasem 336 dziesięcin leży to Starostwo w powiecie Bobruyskim. 5) Starostwo Krasnosielskie, mające miasteczko Krasnesioło i 11 wsi, dymów włościańskich 90, dusz męsk. 249, ziemi uprawney 3265 dz. sianozęci 870 dz. pod lasem 708 dz. leży w powiecie Wileyskim. 6) Starostwo Bernatowskie, dymow włościańskich 4, dusz męzkich 6, ziemi uprawney 210 dziesięcin, sianozęci 21 dziesięcin, pod lasem 23 dziesięcin. 7) Starostwo Chorobrowskie, ma tylko ziemi uprawney 97 dziesięcin, sianozęci 63 dziesięcin, pod lasem 4 dziesięcin. 8) Starostwo Borkowskie, ma tylko ziemi uprawney 17 dziesięc, sianozęci 10 dziesięc, pod lasem 51 dziesięcin. 9) Starostwo Krasnowskie ma trzy wsie i 1 zaścianek, dymow włościańskich 20, dusz męzkich 56, ziemi uprawney 51 dziesięcin, sianozęci 85 dziesięcin pod lasem 36 dziesięcin. 10) Woytowstwa Druyskiego i Przebradskiego 2 folwarkiz 25 wioskami, mają dymow włościańskich 39, dusz męzkich 169, ziemi uprawney 3004 dziesięcin, sianozęci 964 dziesięcin, pod lasem 1025 dziesięcin—Leżą w powiecie Dziśnieńskim. Prócz tych przedawane będą jeszcze majątki wyrażone na osobney, tu przyłączonej tabelli—

Tabella o majątkach skarbowych, przeznaczonych na przedaź przez licytacyią w Mińsku w marcu 1812.

1) Starostwo Łoknickie, z włością Łoknicą, i wsią Moroczną, dymow 43, dusz męskich poddań-

skich podług rewizyi 131; gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 89 i sążni 1904, pod sianozęciami dziesięcin 105 i sążni 564; gorzelnia 1, karczma 1, młyn wodny 1; gruntow włościańskich, pod rolą dziesięcin 686 i sążni 1752, pod sianozęcią dziesięcin 322 i sążni 2178, i nadto łąk wspólnych z graniczącym sąsiadem dziesięcin 935 i sążni 1208, koni 14, bydła rogatego sztuk 159, owieci i inney drobney trzody 236; na zawsze zostawiających się przy tym majątku lasow dziesięcin 376 i sążni 1200. W zabudowaniu jest cerkiew drewniana, dom gospodarski z budowlami folwarcznymi i ekonomicznymi. Leży w powiecie Pińskim o wiorst 50 od Pińska nad rzeką spławną Strumieniem.

2) Starostwo Ładoroskie, ze wsią Ładoroże, dymow 14, dusz rewizkich 70; gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 102 i sążni 238, pod łąkami dziesięcin 74 i sążni 341; gorzelnia 1, połow ryb na rzece Styrcie u włościan gruntow pod rolą dziesięcin 131; sąż. 1979, pod łąkami dziesięcin 49 i sążni 88, tudzież łąk niepożytecznych, które mogą się obrócić na sianozęci, dziesięcin 500; koni 20, bydła rogatego 82, owieci i drobiu sztuk 27; nazawsze zostawiających się przy tym majątku lasow dziesięcin 253. Dom gospodarski z budowlami ekonomicznymi. Leży w Pińskim powiecie przy rzece Styrcie wpadającej do spławney rzeki Prypecia o wiorst 30 od Pińska.

3) Woytowstwo Mińskie, nazwane Malawki, w którem mieszka sama szlachta. Gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 400 i sążni 159, pod łąkami dziesięcin 111 i sążni 670. Ryba poławia się na rzece Swistoczy. Lasu na zawsze przy tym majątku zostaje się dz. 139 i sążni 200. Leży w mińskim powiecie o 4 wiorsty od Mińska nad Swistoczą wpadającą do rzeki spławney Berezyny. Przy tym majątku karczma Serebrzańska. Gruntow dwornych dz. 24 i sąż. 74, łąk dziesięcina 1 i sążni 1024, karczma 1, zabudowanie karczemne, w powiecie Mińskim.

4) Część majątku Przylep, z 6 wsiami: dymow poddańskich 75, dusz rewizkich 210; dwornych gruntow pod rolą dziesięcin 73 i sążni 1168, pod łąkami dziesięcin 16; gorzelnia 1, karczmy 2; ryba poławia się na rzekach Usaźni i Domłyńce, u włościan gruntow pod rolą dz. 574 i sążni 1385, pod łąkami dz. 108 i sążni 1658; koni 64, bydła rogatego 89, owieci i drobiu 270; lasu nazawsze zostawnie się przy tym majątku dziesięcin 589, jest dwor folwarkowy, dom ekonomiczny z budowlami. Leży w pcie Mińskim o 35 wiorst od Mińska. Przez tę majątność płynie rzeka Usaź wpadająca do rzeki spławney Berezyny.

5) Zaścianek Pieczurany; w którym mieszka sama szlachta: gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 624 i sążni 192, pod łąkami dziesięcin 45 i sążni 290, karczma 1; lasu przy tym zascianku dziesięcin 22 i sążni 1430; leży w pcie Sluckim o wiorst 15 od Nieświża a o dziesięc od Kopyła.

6) Zaścianek Lewnieszczewicze, w którym mieszka sama szlachta: gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 77 i sążni 2280, pod łąkami dziesięcin 24 i sążni 931; lasu sążni 1225, w pcie Jhumeńskim o wiorst 23 od Nieświża a o 10 od Kopyła.

7) Starostwo Półtoranowickie, składające się z ieduey wsi tegoż imienia; dymow 14, dusz rewizkich

51; gruntow dwornych pod rolą dziesięcin 333 i sążni 1618, pod łąkami dziesięcin 70 i sążni 2228; gorzelnia 1, karczma 1; u włościan gruntow dziesięcin 195 i sążni 927, łąk dziesięcin 52 i sążni 1060, koni 3, bydła rogatego 46, owiec i drobiu 47; lasu dziesięcin 342 i sążni 195. Dwór z folwarcznym i ekonomicznym zabudowaniem. W powiecie pińskim o wiorst 16 od Pińska.

8) *Starostwo Zalużkie*, z samey ziemi złożone: gruntow dziesięcin 75 i sążni 271, łąk dziesięcin 2 i sążni 807; lasu dziesięcin 55 i sążni 445; w powiecie Pińskim o wiorst 27 od Pińska.

9) *Starostwo Bulwickie*, składające się z iedney wsi Bulwicz; dymow 2, dusz rewizkich 8; ryba poławia się na Styrze; u włościan gruntow dziesięcin 42 i sążni 1259, łąk dziesięcin 9 i sążni 2205, bydła rogatego sztuk 7, owiec i drobiu sztuk 2; lasu na zawsze zostawionego dziesięcin 46 i sążni 2277; w powiecie pińskim o wiorst 28 od Pińska.

10) *Starostwo Płotnickie*, składające się z iedney wsi Płotnicy: dymow 7, dusz rewizkich 20; u włościan gruntow dziesięcin 332 i sążni 1355, łąk 220 i sążni 309, koni ieden, bydła rogatego sztuk 2, owiec i drobiu 14; lasu na zawsze zostawiającego się dziesięcin 609 i sążni 614. Jest cerkiew. Leży w powiecie Pińskim o wiorst 35 od Pińska. W granicach tego majątku płyną 2 rzeki spławne Styr i Prypeć.

11) *Starostwo Iwanickie*, z włokami horodnickimi, składające się z iedney wsi Iwanicz; dymow 6, dusz rewizkich 29; dwornych gruntow dziesięcin 87, i sążni 2270, łąk dziesięcin 24 i sążni 1785; u włościan gruntow dziesięcin 40 i sążni 1743, łąk dziesięcin 20 i sążni 588; koni 3, bydła rogatego 16, owiec i drobiu 23; w powiecie Pińskim o wiorst 7 od Pińska.

12) *Starostwo Bereżeckie*, składające się z iedney wsi Bereżec: dymow 10, dusz rewizkich 29; karczma 1; na rzekach Styrze i Prypeci poławia się ryba u włościan gruntow dziesięcin 171 i sążni 366, łąk 132 i sążni 50; koni 5, bydła rogatego 25, owiec i drobiu 13 sztuk; lasu dziesięcin 169 i sążni 720; leży w poie Pińskim o wiorst 49 od Pińska. W tym majątku płynie rzeka spławna Prypeć tudzież zaczyna się Styr.

13) *Starostwo Wysockie*. Składające się z iedney wsi Wysokiej dymów 9, dusz rewizkich 34, dwornych gruntów dziesięcin 85 i sążni 2,310 łąk dziesięcin 23 i sążni 2191, ryba poławia się na rzekach Prypeci i Strumieni: u włościan gruntów dz. 79 i sąż. 1369, łąk dz. 4 i sąż. 750, a nadto pod błotem dz. 281 i sąż. 1,662; kopi 9, bydła rogatego 25, owiec i drobiu 29; dwór folwarkowy z ekonomicznym zabudowaniem leży w ptcie pińskim o 6 wiorst od Pińska. Przez ten majątek płyną rzeki Pina i Strumień.

14) *Starostwo Stachowskie*, składające się z iedney wsi Stachowa: dymów 28, dusz rewizkich 96, dwornych gruntow dz. 123 i sąż. 1,248, łąk dz. 361 i sąż. 653; na rzekach Pripeci i Bobryce 3 tonie; u włościan gruntow dz. 189 i sąż. 1977, łąk dz. 2,502 i sążni 833; koni 9, bydła rogatego 48, owiec i drobiu sztuk 35, lasu dz. 295, i sąż. 480; w tym majątku jest dom folwarczny z ekonomicznym zabudowaniem. Leży w ptcie Pińskim o wiorst 49 od Pińska. Przez ten majątek płyną rzeka Prypeć i rzeczka Bobryka.

15) *Starostwo Graiewszczyzna*, z samey ziemi składające się: gruntow dz. 19 i sążni 304, łąk dz. 1 i sążni 2,280; lasu na zawsze przy tym majątku zostawiającego się dz. 241 i sąż. 558, leży w ptcie Bobruyskim o wiorst 10 od Bobruyska.

16) *Zaścianek Szatyłki*, w którym żyje sama szlachta: dwornych gruntow dz. 1,092 i sążni 233, łąk dz. 319 i sążni 1900, karczma 1, lasu dz. 94 i sążni 720; jest cerkiew drewniana. Leży w ptcie Bobruyskim o wiorst 70 od Rzeczycy a o 75 od Mozyra. Przez ten majątek płynie rzeka spławna Berezyna wpadająca do Dniepra.

17) *Starostwo Kołaczewskie*, składające się ze 4 wsi: dymów poddańskich 19, dusz rewizkich 67; gruntow dwornych dz. 80 i sąż. 1908, łąk dz. 24 i sąż. 740; gorzelnia 1, karczma 1, młyn wodny 1, u włościan gruntow dz. 443 i sąż. 1,415, łąk dz. 46 i sąż. 7, koni 25, bydła rogatego 83, owiec i drobiu sztuk 111,

lasu na zawsze zostawiającego się dz. 660 i sąż. 1054, Cerkiw murowana; dom pański i ekonomiczny z dalszym zabudowaniem, w ptcie Wileyskim o wiorst 49 od miasta Wilejki.

18) *Starostwo Bytkowskie* składające się z iedney ziemi: gruntow dz. 104 i sąż. 2224, łąk dz. 7 i sąż. 1450, gorzelnia 1, karczma 1, zabudowanie karczemne i ekonomiczne, leży w ptcie wileyskim o wiorst 8 od Wilejki a o 1 od targowego miasteczka Kurzeńca.

19) *Woytostwo Zaluskie*, składające się z iedney wsi Zaluża: dymów 114 dusz rewizkich 422, dwornych gruntow dz. 210, łąk razem z włościanickimi dz. 467 i sąż. 227, gorzelnia 1, karczem 2, młynów wodnych 2, i 1 konny, u włościan gruntów dz. 1612 i sąż. 634, koni 17, bydła rogatego sztuk 339, owiec i drobiu sztuk 226, lasu na zawsze przyłączonego dz. 853 i sąż. 961; w tym majątku jest cerkiew drewniana, dwór i dom ekonomiczny z obszernymi budowlami leży w ptcie Bobruyskim o wiorst 100 od Bobruyska a o 70 od Słucka.

20) *Starostwo Migowskie*, złożone z iedney wsi Migówki: dymów poddańskich 8 dusz rewizkich 27; dwornych gruntow dz. 57 i sąż. 1351, łąk dz. 36 i sąż. 1500; karczma 1, młyn wodny 1, u włościan gruntów dz. 68 i sąż. 1436, łąk dz. 23 i sąż. 1350; koni 12, bydła rogatego 30, owiec i drobiu 43, lasu dz. 12 i sąż. 255; dom arendarski i zabudowanie ekonomiczne; leży na wielkim trakcie z Mińska do Wilna w ptcie Wileyskim o wiorst 47 od Wilejki a 38 od Mińska.

Uwaga: wyliczone w tej tabelli grunta wszystkie są użyteczne, a zaś grunta pod wioskami ogrodami, drogami, ieżiorami i ruczajami do rachunku niewchodzą.

1 W folwarku Wierzkanie zwanym, w ptcie Wileń. i Parafii Poboyskiej sytuowanym znajduje się do przedania, nawet na kredyt roczny, rzetelnym obywatelom, następujące artykuły: bydło, owce, kozy, konie staienne zuprzęgą, kocz, bryczki, kary do wożenia zboża, niedź browarna i kuchenna, oraz sprzęty pokojowe, chcący co kupić zechce na dzień 26, 27, 28, marca in fundu tego folwarku przybyć a wszystko okazanym znajdzie.

Opiekunowie Iohan Hebenlein, Gerhard Kanne, Ioseph Köhler, Chrystian Krezmer.

2 Roku 1811 Miesiąca Februaryi 1 dnia. Oświadczenie Imieniem JW. JPani Franciszki z Turowskiej primo Owsianey, Rotm. Wołkowyskiej, a teraz Wah żyńskiej Ciwunowej Retowskiej, i Półkow. Kstwa Zmudz. przy zażaleniu na JW. JP. Felixa Ważyńskiego Ciwun. Retow. Półkow. Pttu X. Zmudz. Starosty Tyrkszlew. Kawalera order. czyni się. *mieniąc w rzeczy takiej*, Oświadcza ią JW. Ważyńska Ciwun Dekr. Grodz. Pttu Telszew. w roku 1801 Miesiąca Marca 13 dnia na Instancją swoją z obżał. oczywiste uzyskany, przez Urząd użyty exekwując drogą Tradycyi w roku 1801 Apryla 10 dnia tak perceptę ze Starostwa Tyrkszlew. iako też ogólną ruchomość bydło, naczynia browarne, ruchomość pokojową, cynę, naczynia kuchenne, pojazdy z zaprzęgami, srebro, konie, i kłacz, wedle świadectwa urzędowego listu, oraz inwentarza w tymże czasie nastających, na rzecz swoją zaięła: Po czém obżał. Ważyński Ciwun Retow. mąż żalujący rozmaitemi czasy, rozmaitema ruchomość do potrzeby obeyścia się swojego, w Dobrach Pobołwianach uważaną, nie tylko inwentarzem urzędowym poszczególnioną, ale po nim Ekonomiką oświadcza ią cy się nadwiększoną ze dworu Tyrkszlewskiego do dóbr dziedzicznych Pobołwian zwanym w Powiecie Szawelskim lokowanych, iedną za wiedzą Delator, drugą z upodobania swego przewiózł i utrzymał, a która to ruchomość, gdyby w swoim czasie przez kogo nalezieniem do obżał. wyobrażaną nie była i tym bliżej żałca. odzyskania iako swey własności nie zadawniła Prawa przez niniejsze oświadczenie, wszelką interesso-wność uprzeda: a o wywiezienie rzeczoney ruchomości, i niepowrot iey obżał. naysolenniej Manifestuje. Zabiegająca na przyszłość, ażeby ztąd straty nie doświadczyła. I w takim to dopiero celu niniejsze oświadczenie wspólnie z zażaleniem w miejscu właściwym dać do Akt ingrossować, zanoszący które iako Plenipotent podpisuję.